

MESTNA OBČINA NOVO MESTO
Nadzorni odbor

Številka: 060-8/2006
Datum: 18. 9. 2007

**ŽUPANU MESTNE OBČINE NOVO MESTO
OBČINSKEMU SVETU MESTNE OBČINE NOVO MESTO**

- ZADEVA: POROČILA NADZORNEGA ODBORA**
- 1. Poročilo o nadzoru zaključnega računa proračuna Mestne občine Novo mesto za leto 2006**
 - 2. Poročilo o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto za obdobje marec – september 2007**

V skladu z 42. členom Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 96/2006) in 22. členom Poslovnika o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto vam v prilogi posredujem:

- Poročilo Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto o opravljenem nadzoru zaključnega računa proračuna Mestne občine Novo mesto za leto 2006 ter
- Poročilo o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto za obdobje marec – september 2007.

POROČEVALEC: mag. Franci Bačar, predsednik Nadzornega odbora Mestne občine
Novo mesto

**mag. Franci Bačar
predsednik
Nadzornega odbora
Mestne občine Novo mesto**

Priloga: 2 x poročilo

**MESTNA OBČINA NOVO MESTO
NADZORNI ODBOR**

Številka: 060-3/2007

Datum: 19. 6. 2007

**POROČILO O NADZORU
ZAKLJUČNEGA RAČUNA
MESTNE OBČINE NOVO MESTO ZA LETO 2006**

PREDMET NADZORA

Zaključni račun Mestne občine Novo mesto za leto 2006

POVZETEK UGOTOVITEV NADZORNEGA ODBORA

1. Zaključni račun proračuna mestne občine Novo mesto za leto 2006 je sestavljen v skladu z zakoni in drugimi predpisi, čeprav nadzorni odbor v njem pograša natančnejšo obrazložitev, predvsem velikih razlik, med proračunom in njegovo realizacijo, tako kot to zahteva drugi odstavek 96. člena zakona o javnih financah.
2. Mestna občina Novo mesto je proračun za leto 2006, prvič, res da z zamudo in »za določen čas«, objavila na način, ki ga predpisuje občinski statut.
3. K sestavi proračuna se ne pristopa dovolj načrtno in analitično.
4. Proračunski prihodki so bili le za 1,87% nižji od planiranih, kar je posledica nepričakovano višjih prihodkov od planiranih pri prodaji poslovne stavbe Novi trg 6, medtem ko so bili vsi ostali prihodki planirani nerealno.
5. Proračunski odhodki so bili nižji, kot so jih dopuščali realizirani prihodki. Mestna občina v letu 2006 izkazuje za približno 217.700.000 SIT bilančnega presežka!
6. Neplačane obveznosti, ki bodo morale biti plačane iz proračuna leta 2007 in naslednjih znašajo 348.909.715 SIT.
7. Občinska uprava je ob nastopu mandata novega župana ravnala neodgovorno, če, poznavajoč realnost obstoja proračunskega bilančnega presežka, novemu županu ni predlagala rebalansa proračuna, ki bi bil nujno potreben, tudi zaradi evidentne delitvene bilance z novonastalima občinama.

PРАВNA PODLAGA ZA NADZOR, PREDPISI IN GRADIVA UPORABLJENA ZA PRESOJO ZAKLJUČNEGA RAČUNA

Zakon o lokalni samoupravi- uradno prečiščeno besedilo (UL RS, št. 100/05);

Zakon o javnih financah (UL RS, št. 79/99, 124/00, 79/01 in 30/02);

Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (UL RS, št. 12/01);

Statut mestne občine Novo mesto- uradno prečiščeno besedilo (UL RS, št. 96/06);

Odlok o proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2006 (UL RS, št. 100/2005);

Odlok o spremembi odloka o proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2006 (UL RS, št. 23/06);

Odlok o spremembi odloka o proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2006 (UL RS, št. 72/06)

Odlok o zaključnem računu Mestne občine Novo mesto za leto 2006 (UL RS, št. 57/2007)

Gradivo, ki ga je pripravila občinska uprava za obravnavo zaključnega računa na občinskem svetu

NADZOROVANA PRAVNA OSEBA IN ODGOVORNE OSEBE

Nadzorovana pravna oseba: Mestna občina Novo mesto. Odgovorni osebi: mag. Boštjan Kovačič, župan (od 01. januarja 2006 do 07. decembra 2006) in Alojzij Muhič, župan (od 07. do 31. decembra 2006)

UVODNE OPOMBE O METODI NADZORA

1. Nadzor je bil omejen na ugotavljanje skladnosti sestave zaključnega računa z zakoni in drugimi predpisi.
2. Nadzor je bil omejen na ugotavljanje ali so bila proračunska sredstva porabljena v obsegu in za namene, predvidene s proračunom, njegovimi spremembami in rebalansi. Vsa dodatna pojasnila so bila zelo omejena, zaradi sprememb v kadrovske strukturi občinske uprave.
3. Nadzor je bil opravljen v dobri veri, da so poslovne knjige, ki se odražajo v računovodskih izkazih zaključnega računa, zaključene korektno in pravilno.
4. Pregled poslovnih knjig ni bil opravljen
5. Pregledana je bila tudi dokumentacija, ki jo je župan predložil občinskemu svetu s predlogom odloka o zaključnem računu Mestne občine Novo mesto za leto 2006.
6. Pregledani so bili tudi zaključni računi krajevnih skupnosti za leto 2006.
7. Vse ugotovitve in priporočila v zvezi z nadzorom zaključnega računa proračuna Mestne občine Novo mesto za leto 2006 je potrebno presojati z upoštevanjem zgoraj navedenih omejitev v metodi nadzora.

Splošne ugotovitve in priporočila nadzornega odbora o **ZAKLJUČNEM RAČUNU**

PRORAČUNA Mestne občine Novo mesto ZA LETO 2006

1. **Zaključni račun proračuna mestne občine Novo mesto za leto 2006 je sestavljen v skladu z zakoni in drugimi predpisi, čeprav nadzorni odbor v njem pogreša natančnejšo obrazložitev, predvsem velikih razlik, med proračunom in njegovo realizacijo, tako kot to zahteva drugi odstavek 96. člena zakona o javnih financah.**
2. **Mestna občina Novo mesto je proračun za leto 2006 prvokrat, res da z zamudo in »za določen čas«, objavila na način, ki ga predpisuje občinski statut - splošni del proračuna se objavi v Uradnem listu RS, posebni del proračuna in načrt razvojnih programov pa se objavita na spletnih straneh mestne občine. Nadzorni odbor ugotavlja,**

da sta bila posebni del proračuna in načrt razvojnih programov na medmrežju objavljena šele sredi leta 2006 in da je bila ta objava iz spletnih strani mestne občine umaknjena ob njihovi prenovi v začetku leta 2007 in pred zaključkom obravnave zaključnega računa proračuna na občinskem svetu. Formalno je proračun za leto 2006 resda »ugasnil« z 31. decembrom tega leta, kar pa ne pomeni, da je potrebno umakniti objave na spletu. Le-te bi morale biti dostopne daljše obdobje, če že ne stalno. Umik spletne objave pred sprejetjem zaključnega računa proračuna, kar nadzorni svet ocenjuje kot posledico nepozornosti spletnega administratorja, svetnikom. glede na menjavo mandata, gotovo ni olajšal obravnave in sprejema zaključnega računa.

3. Sam proračun za leto 2006, njegove dve spremembi in nenazadnje zaključni račun za leto 2006 kažejo na to, da se **k sestavi proračuna ne pristopa dovolj načrtno in analitično.**

Na navedeno kažejo npr. naslednja dejstva:

Proračunski prihodki so bili v izvornem proračunu (objavljenem v UL RS, št. 100/05) planirani v višini 8.658.500.000 SIT. S spremembami proračuna so bili korigirani nazadnje na višino 9.229.400.000 SIT. Dejansko doseženi prihodki so bili za več kot 4,6% večji od prvotno planiranih oziroma za približno za 1,87 % nižji od zadnje sprejete spremembe. Upošteva se slednje posebej izstopajo nedavčni prihodki z le 68% realizacijo, transferni prihodki, predvsem iz državnega proračuna z le 63 % realizacijo in kapitalski prihodki s kar 150 % realizacijo, ki je posledica očitne nenačrtovane dobre prodaje poslovne stavbe in pripadajočega stavbnega zemljišča na Novem trgu 6 pri čemer iz zaključnega računa ni razvidno ali so bila sredstva od prodaje porabljena v skladu z 80. členom zakona o javnih financah.

Kljub temu, da odstopanje v realizaciji omenjenih prihodkov v letu 2006, glede na pretekla leta, ni nikakršna izjema, so bili tudi v letu 2006 planirani nerealno. To ali kaže na to, da niso bile predhodno opravljene potrebne analize o realnosti njihove realizacije ali pa, da so bili namenoma napihnjani, da bi se zasledovali drugi, nadzornemu odboru neznani cilji. Vsekakor pa po mnenju nadzornega odbora takšna odstopanja sploh niso ali niso dovolj natančno pojasnjena (drugi odstavek 96. člena zakona o javnih financah).

Na nerealnost planiranja kaže tudi planirano zadolževanje v višini 300 mio SIT, ki pa ni imelo nobene druge podlage, kot izravnavo proračunskega primanjkljaja. Temu bi se izognili ob bolj natančnem planiranju prihodkov in odhodkov.

Dalje, prav tako je bila postavka odplačila kreditov poslovnim bankam kar za 12,9% nižje planirana, kar je nerazumno ob dejstvu, da so obroki odplačevanja znani vnaprej in da bi bila ta postavka lahko točno planirana in kasneje tudi realizirana.

Proračunski odhodki so bili v izvornem proračunu (objavljenem v UL RS, št. 100/05) planirani v višini 8.604.500.000 SIT. S spremembami proračuna so bili korigirani nazadnje na višino 9.550.500.000 SIT. Realizirani so bili precej nižje, tako da mestna občina v letu 2006 izkazuje za približno 217.700.000 SIT bilančnega presežka!

Nadzorni odbor zato priporoča občinskemu svetu, da v bodoče od pripravilavcev proračuna zahteva natančnejše informacije o planiranih proračunskih prihodkih, zlasti iz naslova nedavčnih in transfernih prihodkov ter prodaje občinskega premoženja.

4. Iz zaključnega računa za leto 2006 so razvidne **neplačane zapadle obveznosti v višini 348.909.715 SIT, ki bodo morale biti plačane iz proračuna leta 2007 in naslednjih.**

O vzrokih in strukturi (poraba po namenih) neporavnanih obveznosti in o predvidenih rokih njihove poravnave v zaključnem računu ni rečeno praktično nič. Odlog plačil in prenašanje plačila nastalih obveznosti v proračun prihodnjega leta, je uveljavljena praksa Mestne občine Novo mesto. Odlaganje plačila za 30 in 90 dni s predpisi sicer ni prepovedano. Ker pa gre pri tem za prenos dejanskega plačila iz enega proračuna v drugega, se tako odlog plačila dejansko spremeni v dolgoročno zadolževanje proračuna izven zakonsko določenega limita.

Nadzorni odbor priporoča občinskemu svetu, da odločitve o času izvajanja projektov, za katere nima v proračunu tekočega leta zagotovljenih vseh sredstev, v prihodnje sprejema z večjo previdnostjo, kot do sedaj. Na ta način naj zmanjšuje neplačane zapadle obveznosti Mestne občine Novo mesto, katerih vzrok je prenašanja plačil v prihodnji proračun.

Nadzorni odbor priporoča županu, da v prihodnje v zaključnem računu izkaže tudi stanje vseh finančnih obveznosti, vključno z obveznostmi do bank in leasing hiš in obveznosti iz naslova poslovnega najema.

5. Še vedno je pri večini področij, ki jih obravnava zaključni račun, prisotno povečevanje porabe na področjih, ki so neposredno vezana na plačevanje dela in storitev, medtem ko so investicije in dolgoročna vlaganja v programe, pretežno okrnjene. Po mnenju nadzornega odbora obstaja bojazen, da je delo mestne občine usmerjeno bolj v iskanje kratkoročnih učinkov, kot pa v vlaganja v dolgoročno strategijo, kar nadzorni odbor utemeljuje s prerazporejanjem sredstev v vsakoletnih rebalansih proračuna, kakor tudi z odstopanji od sprejetih dolgoročnih planov.
6. Sredstva za investicije so bila realizirana zgolj v višini 80% predvidenih vrednosti. Tudi tu manjka obrazložitev, zakaj je temu tako! V kolikor gre za »prihranke« npr. na račun boljšega gospodarjenja s sredstvi bi jih bilo ustrezno pojasniti, kje so bili realizirani, v kolikor pa gre za »nerealizacijo« iz drugih razlogov, bi bilo pojasnilo še toliko bolj potrebno

KONKRETNE UGOTOVITVE NADZORNEGA ODBORA O PORABI SREDSTEV PRORAČUNA MESTNE OBČINE NOVO MESTO ZA LETO 2006 ZA POSAMEZNE NAMENE

1. **Splošna proračunska rezervacija:** nadzorni odbor ugotavlja, da je bilo kar 18% sredstev proračunske rezervacije, ki so sicer namenjena zagotavljanju izdatkov, ki v proračunu niso bili predvideni ali za njih ni bilo predvidenih dovolj sredstev, namenjenih za dotacijo sindikatu občine (verjetno sindikatu občinske uprave). Nadzornemu svetu se zdi takšna dotacija, ki v zaključnem računu ni niti z besedico pojasnjena, sporna iz več razlogov, prvič, ker po svoji vsebini ne sodi med izdatke predvidene za financiranje iz splošne proračunske rezervacije (financiranje sindikalne organizacije občinske uprave s proračunom ni bilo predvideno, torej dotacije ni moč opravičiti z nezadostno načrtovanimi sredstvi, financiranja sindikalne organizacije občinske uprave tudi moč šteti med nepredvidene stroške, ker mednje ne sodi po svoji vsebini), drugič, ker je bilo dotirano sindikalno združenje (ali si je bivši župan z dotacijo kupil sindikalni mir?), tretjič, ker takšno dotiranje dejansko ne pripomore k transparentnosti stroškov občinske uprave.

Nadzorni odbor pogreša tudi pojasnilo o razporeditve 2.100.000 SIT za namen povečanja kapitalskih deležev in naložb (pojasnilo bi dalo odgovor na vprašanje, ali sploh gre za izdatek, ki ga je moč financirati iz splošne proračunske rezervacije).

2. **Občinska uprava:** je porabila za približno 12 mio SIT (6,98 %) več materialnih stroškov, kot je bilo planiranih, največ na račun tekočega vzdrževanja in (fantomskih) drugih operativnih odhodkov. Razlogi so premalo pojasnjeni, kolikor pa so, pa dejansko ne ustrezajo dejstvu (povečana poraba naj bi šla tudi na račun pisarniškega in splošnega materiala in storitev, česar pa tabelarni pregled porabe ne pokaže).

3. **Romi:** nadzorni odbor ne najde pravne podlage, da bi sredstva namenjena državljanom romske narodnosti vodili kot »samostojni proračunski namen«

Nadzorni odbor priporoča občinskemu svetu, da pri sprejemanju proračuna sredstev, namenjenih državljanom romske narodnosti, ne vodi več kot »samostojni proračunski namen«, ampak naj jih integrira v ostale proračunske namene, tako kot je to že narejeno npr. za izdatke, ki jih občina plačuje za zagotavljanje zdravstvenega zavarovanja nezavarovanih občanov.

4. Investicijski izdatki:

Obnova Rotovža po mnenju nadzornega sveta ne sodi med investicijske izdatke kulture. Četudi je Rotovž kulturni spomenik, je namenjen delovanju mestne občine oziroma občinske uprave. Zato bi bilo s stališča transparentnosti potrebno izdatke za njegovo prenovo voditi kot izdatek občinske uprave.

Tekoče vzdrževanje železniških prehodov: sredstva so v celoti ostala neporabljena, zaradi spora o tem, kakšen je delež mestne občine pri vzdrževanju železniških prehodov. Mestna občina je spor na sodišču izgubila, plačati mora svoj delež, zamudne obresti in pravdne stroške.

Glede na nesreče na železniških prehodih nadzorni odbor priporoča občinski upravi aktivnejšo vlogo pri njihovem vzdrževanju.

Kanalizacija v KS Brusnice je bila v gradbenem smislu zaključena, v investicijskem smislu pa je bilo zanjo porabljenih le 68,50% predvidenih sredstev. Preostanek se kot dolg v višini preko 22 mio SIT prenaša v leto 2007. Zakaj, ni pojasnjeno.

Podobno velja tudi za vodovodne sisteme na območju KS Šmarjeta (dolg, ki se prenaša v leto 2007 znaša več kot 20 mio SIT).

Nadzorni odbor priporoča županu, da dolg za vodovodne sisteme na območju KS Šmarjeta upošteva pri pogajanjih o delitveni bilanci z novonastalo občino Šmarjeta.

Prenova mestnega jedra je kot strošek izpostavljena v okviru proračunskega namena »komunalna dejavnost«. Stroški pa so pri prenovi mestnega jedra nastali še (vsaj) pri namenu »cestno gospodarstvo« (obnove občinskih cest). Takšen prikaz stroškov, če tudi je v skladu s pravili vodenja proračunskega računovodstva, po mnenju nadzornega sveta zmanjšuje preglednost stroškov posameznih projektov.

Nadzorni svet priporoča županu, da pri pripravi proračuna in njegovega zaključnega proračuna na primeren način predstavi stroške investicijskih projektov, ki so financirani iz različnih proračunskih namenov s čimer bo transparentnost prikazane porabe proračunskih sredstev nedvomno večja.

5. **Kmetijstvo:** poraba sredstev, namenjenih za digitalno bazo podatkov kmetijskih zemljišč, za cenitev kmetijskega zemljišča za potrebe prometa s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči, po mnenju nadzornega sveta ni primerna.

SPLOŠNE UGOTOVITVE IN PRIPOROČILA NADZORNEGA ODBORA O PORABI SREDSTEV KRAJEVNIH SKUPNOSTI

1. Sprejeti proračun za krajevne skupnosti ni bil v celoti realiziran (samo 81%).
2. Prihodki iz naslova krajevnih samoprispevkov so bili realizirani zgolj v višini 55% (izjema je KS Dolž).
3. Cestni program v krajevnih skupnostih bil realiziran zgolj 81%.
4. Ni obrazložitve ali utemeljitve, zakaj proračunske postavke niso bile realizirane v sprejetih višinah (ne s strani občinske uprave, kakor tudi ne s strani posameznih krajevnih skupnosti)!
5. Iz pojasnil krajevnih skupnosti (npr. Mali Slatnik) je razbrati težave pri pobiranju krajevnih samoprispevkov, na kar je opozarjal že prejšnji nadzorni odbor.

Nadzorni odbor priporoča županu naj v bodoče izdela enotni pregled vseh prihodkov in vseh odhodkov po posameznih KS.

Nadzorni odbor priporoča županu, da krajevnim skupnostim zagotovi potrebno strokovno pomoč pri vodenju investicij.

Nadzorni odbor priporoča županu, da zadolži občinsko upravo- oddelek za finance naj pripravi ukrepe v zvezi z izterjavo krajevnih samoprispevkov.

mag. FRANCI BAČAR
predsednik

**MESTNA OBČINA NOVO MESTO
NADZORNI ODBOR**

Številka: 060-2/2007
Datum: 18. 9. 2007

**POROČILO
O DELU NADZORNEGA ODBORA
ZA OBDOBJE MAREC - SEPTEMBER 2007**

V skladu z 22. členom Poslovnika o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto, poročamo o delu Nadzornega odbora.

Organiziranost nadzornega odbora

Imenovanje Nadzornega odbora

Nadzorni odbor Mestne občine Novo mesto je bil imenovan s sklepom Občinskega sveta Mestne občine Novo mesto o imenovanju Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto št. 060-8/2006 z dne 22. 2. 2007.

Sklep, ki je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 23/2007 je začel veljati dan po objavi, to je 17.03.2007.

Konstituiranje Nadzornega odbora

Nadzorni odbor Mestne občine Novo mesto se je konstituiral na 1. seji dne 11. 4. 2007.

Od 8. 5. 2007, ko je kot član odstopil Sandi Kranjc, ima Nadzorni odbor samo 6 članov.

Namestnik predsednika Nadzornega odbora

Nadzorni odbor Mestne občine Novo mesto je, na svoji 2. seji, za namestnika predsednika Nadzornega odbora imenoval Sandija Kranjca.

N 3. seji pa se je nadzorni odbor seznanil z odstopno izjavo Sandija Kranjca kot člana nadzornega odbora zaradi poslovnih razlogov.

Poslovník o delu nadzornega odbora

Poslovník o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto je bil sprejet 08.05.2007 in posredovan Občinskemu svetu Mestne občine Novo mesto v seznanitev.

Interesna področja in program dela Nadzornega odbora.

Nadzorni odbor ni prejel pobud občanov, občinskega sveta ali župana za izvajanje nadzorov zato je le na podlagi posredovanih predlogov članov/ic nadzornega odbora določil:

- interesna področja, ki jih pokrivajo posamezni člani/ice nadzornega odbora
- letni program nadzora Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto

Oba sklepa sta bila posredovana Občinskemu svetu Mestne občine Novo mesto v seznanitev.

Poročilo o končanem nadzoru

Nadzor zaključnega računa Mestne občine Novo mesto za leto 2006

Takoj po konstituiranju je Nadzorni odbor pričel z nadzorom in z izdelavo poročila o nadzoru zaključnega računa Mestne občine Novo mesto za leto 2006. Poročilo je bilo zaključeno in sprejeto 18. septembra 2007.

Nadzorovana oseba, župan in občinska uprava na predlog poročila nista odgovorila in nista izkoristila možnosti za morebitni ugovor ali morebitna pojasnila poročila.

Poročilo se posreduje:

- Občinskemu svetu Mestne občine Novo mesto
- Občinski upravi Mestne občine Novo mesto
- V objavo na spletnih straneh Mestne občine Novo mesto

mag. FRANCI BAČAR
predsednik